

Codi: 111024

Assignatura: Filosofia de la Cultura I

Tipus: Optativa

Crèdits: 6

Cicle: primer

Semestre: primer

Grup: A1

Professor: Octavi Piulats Rius

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Llengua: català

Objectius

La filosofia de la cultura s'ha convertit, en els últims anys, en una de les disciplines més rellevants i amb més vigor dins del món acadèmic europeu, i ha adquirit per si mateixa un domini de reflexió filosòfica que, partint de premisses com "estudis culturals", l'antropologia filosòfica i la interculturalitat, fa una lectura sobre el sentit de la cultura i la mateixa modernitat. Autors com R. Konersmann, M. Frank o C. Geertz desenvolupen els contorns d'aquesta disciplina.

Dins d'aquest marc tan suggestiu, el curs té un primer objectiu: definir especialment la disciplina i els seus mètodes des dels prolegòmens en l'escola de Baden (amb Rickert, Windelband, Kroner i Eucken) fins a l'aparició del terme *Kulturphilosophie*, a través de F. Tönnies i L. Stein, per fixar-ne el desenvolupament a través de les obres de Georg Simmel i E. Cassirer i les reflexions del segle XX sobre la cultura en autors com H. Marcuse i S. Freud.

Un segon objectiu del curs de tipus pràctic s'orienta cap a la valoració de la filosofia de la "interculturalitat", és a dir, es tracta de valorar una cultura aliena a la cultura occidental com és la cultura de l'antic Egipte. Això es portarà a terme mitjançant categories fonamentals de la cultura egípcia, com ara *maat*, *heka*, *neter*, *ka*, i sobretot relacionant el pensament teològic i intel·lectual egipci amb alguns dels presocràtics grecs per veure la influència egípcia en els textos originaris de la nostra cultura.

Temari

1. Història, definició i mètodes de la filosofia de la cultura
 - Les interpretacions del concepte *cultura*. *Cultura i contracultura*. *Cultura i natura*
 - L'aparició del concepte *Kulturphilosophie* en la revista *Logos* i la seva separació de la filosofia de la història
 - Esquemes culturals en Simmel i Cassirer. La *Kulturkritik*
 - Marcuse i el concepte *cultura afirmativa*
2. Introducció a la cultura de l'antic Egipte
 - Antropologia i teologia egípcia: el país del Duat-Amenti
 - El problema de la creació i les escoles teològiques
 - Màximes de saviesa: Pathhotep i Kagemeni
 - Pensament i filosofia egipcis vers els presocràtics: Hecateu d'Abdera

Bibliografia bàsica

- CASSIRER, E. *Filosofia de la cultura*. Mèxic: FCE, 1972.
—. *Filosofia de las formas simbólicas, II*. Mèxic: FCE, 1971.

FREUD, S. *El malestar en la cultura*. Madrid: Alianza Ed., 1970.
KONERSMANN, R. *Kulturphilosophie*. Leipzig: Ed. Reclam, 1987.
MARCUSE, H. *Eros y civilización*. Barcelona: Seix Barral, 1970.
RICKERT, H. *Ciencia natural y ciencia cultural*. Barcelona: Ed. Espasa Calpe, 1945.
SIMMEL, G. *El concepto y la tragedia de la cultura*. Barcelona: A Sociológica, 1998.

BARGUET, P. *El Libro de los Muertos*. Bilbao: Ed Desclee, 2000.
FRANKFORT, H. *Reyes y dioses*. Alianza Ed.
HERODOTO. *Historia. Libro II*. Madrid: Ed. Gredos, 1989.
HORNUNG, E. *El Uno y los Múltiples*. Madrid: Ed Trotta, 2000.
JACO, Chr. *Las máximas de Pathhotep*. Ed Edhaf.
OZANIEC, N. *Entender la sabiduría egípcia*. Madrid: Ed. Tikal, 2001.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant